

Sygn. akt I C 290/15 upr.

UZASADNIENIE

W pozwie złożonym w niniejszej sprawie w elektronicznym postępowaniu upominawczym dnia 9 stycznia 2015 r. powód (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą we W. wniosła o zasądzenie od pozwanego J. J. kwoty 866,47 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 9 stycznia 2015 r., a także kosztów sądowych w kwocie 30 zł oraz kosztów zastępstwa procesowego w kwocie 540 zł i innych kosztów w kwocie 0,38 zł tytułem opłaty manipulacyjnej dla dostawcy usług płatności.

Powództwo oparł na twierdzeniach, iż w dniu 2 stycznia 2015 r. zawarł umowę cesji wierzytelności z (...) S.A. V. (...), w skutek której wstąpił w istniejący już stosunek prawny wynikający z zawartej przez pozwanego z cedentem umowy oznaczonej jako „Obowiązkowe komunikacyjne nr OC/NW- (...) -A” w dniu 30 grudnia 2011 r., a jej przedmiotem była odpowiedzialność cywilna każdej osoby, która kierując pojazdem mechanicznym R. (...) o numerze rejestracyjnym (...) w okresie trwania umowy ubezpieczenia wyrządziła szkodę w związku z ruchem tego pojazdu. Powód wskazał, iż pozwany zgodnie z ustawą z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych miał obowiązek zawarcia umowy ubezpieczenia OC, zaś po zawarciu umowy ubezpieczenia OC między cedentem a pozwanym, cedent wystawił i wręczył polisę potwierdzającą zawarcie umowy i jej warunki, w związku z czym po stronie pozwanego powstał obowiązek uiszczania składek ubezpieczeniowych w wysokości, częściach i terminach wskazanych w umowie, przez cały okres trwania odpowiedzialności ubezpieczyciela. Powód wyjaśnił, iż na wartość przedmiotu sporu składa się: zaległa rata składki ubezpieczenia OC w wysokości 624 zł, odsetki ustawowe od ww. raty składki naliczane od dnia 15 stycznia 2012 r. tj. dnia następnego po terminie płatności składki do dnia 8 stycznia 2015 r. tj. dzień poprzedzający wniesienie powództwa w wysokości 242,47 zł.

W dniu 20 stycznia 2015 r. Referendarz sądowy w Sądzie Rejonowym Lublin-Zachód w Lublinie pod sygn. akt VI Nc-e 47096/15 wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym

W sprzeciwie od tego nakazu zapłaty pozwany zaskarżył nakaz zapłaty w całości i wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powoda kosztów postępowania sądowego, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych oraz opłaty od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł.

W uzasadnieniu sprzeciwu podniósł, iż zaskarżony nakaz uwzględnia nieuzasadnione roszczenia wobec pozwanego, dlatego też powództwo winno zostać oddalone w całości. Pozwany zaprzeczył wszystkim twierdzeniom powoda, oprócz wyraźnie przyznanych i stwierdził, że zdaniem pozwanego powodowi nie należy się od niego żadna kwota. Podniósł, iż jedynie domyśla się, że strona powodowa nabyła wierzytelność objętą pozwem i jednocześnie zaprzecza, jakoby została zawiadomiona o przelewie wierzytelności, a także temu by powód wezwał skutecznie pozwanego do dobrowolnego spełnienia świadczenia. Pozwany przyznał, iż faktycznie był właścicielem pojazdu ubezpieczonego w (...) S.A., jednakże zbył go na długo przed powstaniem zobowiązania związanego z opłacaniem składki ubezpieczeniowej, której powódka domaga się w niniejszym procesie, a co za tym idzie – przed datą wymagalności roszczenia. Niezależnie od powyższego podniósł, iż roszczenie objęte pozwem o ile w ogóle istnieje, jest przedawnione.

W odpowiedzi na sprzeciw, który pozwany wniósł w elektronicznym postępowaniu upominawczym, powód w piśmie z dnia 8 czerwca 2015 r. wskazał, że pozwany objęty był ochroną ubezpieczeniową przez okres od dnia 31 sierpnia 2011 r. do dnia 18 listopada 2011 r. i za ten okres zobowiązany jest opłacić składkę dochodzoną w postępowaniu. Podniósł, że obowiązujące przepisy prawa nie nakładają na wierzyciela obowiązku wzywania dłużnika do dobrowolnej zapłaty przed złożeniem pozwu w sądzie, pomimo to powód pismem z dnia 9 stycznia 2015 r. wezwał pozwanego do dobrowolnej zapłaty, jednak pismo to pozostało bez odpowiedzi. Stwierdził również, iż pozwany nie przedłożył dowodu na potwierdzenie tego, iż zbył pojazd objęty ubezpieczeniem. Za chybiony uznał także podniesiony przez pozwanego zarzut przedawnienia, gdyż zgodnie z art. 819 § 1 k.c. roszczenia z umowy ubezpieczenia przedawniają się z upływem

lat trzech, skoro zaś roszczenie było wymagalne 15 stycznia 2012 r., zaś pozew został wniesiony w dniu 9 stycznia 2015 r., to w świetle regulacji art. 120 § 1 k.c., art. 123 § 1 k.c. i art. 124 § 1 k.c. nie doszło do przedawnienia roszczenia.

W uzupełnieniu sprzeciwu od nakazu zapłaty nadesłanym wraz z pismem z 5 sierpnia 2015 r. pozwany podniósł te same zarzuty, które zawarł w sprzeciwie wniesionym w postępowaniu elektronicznym.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 2 stycznia 2015 roku w W. pomiędzy (...) Spółką Akcyjną V. (...) z siedzibą w W., jako zbywcą, oraz (...) Sp. z o.o. z siedzibą we W., jako nabywcą, została zawarta umowa sprzedaży wierzytelności, w której zbywca oświadczył, że przysługują mu niesporne i wymagalne wierzytelności pieniężne w stosunku do dłużników wynikające z umów ubezpieczeń obowiązkowych zawartych pomiędzy zbywcą a dłużnikami. Zbywca oświadczył, że na skutek zawarcia umowy przenosi na nabywcę wierzytelności w liczbie 10 352, których łączna wartość wynosi 5 150 062,55 zł. Stwierdzono, iż wierzytelności, o których mowa w zdaniu poprzednim, zostały szczegółowo oznaczone w załączniku nr 3 do umowy (plik programu M. E. na płycie DVD). Zbywca oświadczył, że w odniesieniu do każdej wierzytelności jest w posiadaniu dokumentacji umożliwiającej stwierdzenie istnienia i wysokości tej wierzytelności oraz, że dokumentacja będąca w posiadaniu zbywcy jest wystarczająca dla skutecznego przeniesienia wierzytelności na nabywcę, zaś w przypadku zaistnienia po stronie nabywcy uzasadnionej potrzeby uzyskania od zbywcy dokumentów lub danych zawartych w dokumentach, zbywca zobowiązuje się do udostępnienia lub przekazania ich nabywcy w wersji elektronicznej, w terminie 21 dni roboczych, oraz wersji papierowej, w terminie 30 dni roboczych od dnia otrzymania zapytania przesłanego drogą elektroniczną.

Na warunkach określonych w umowie zbywca oświadczył, że przelewa na rzecz nabywcy wierzytelności pieniężne, określone w § 2 ust 2 umowy oraz szczegółowo oznaczone w załączniku nr 3 do umowy, a nabywca przyjmuje te wierzytelności oraz zobowiązuje się zapłacić zbywcy cenę w kwocie 1 494 033,15 zł, w terminie o którym mowa w ust. 3, przy czym przeniesienie wierzytelności ze zbywcy na nabywcę następuje z chwilą zawarcia niniejszej umowy pod warunkiem zawieszającym zapłaty przez nabywcę pełnej ceny nabycia, w kwocie wskazanej w ust. 1. w terminie ustalonym w ust. 3, tj. w terminie 7 dni od dnia zawarcia umowy.

Stwierdzono, iż wierzytelności będące przedmiotem przelewu są szczegółowo opisane, zgodnie z postanowieniem § 2 ust. 2 umowy, w załączniku nr 3 do umowy, będącym wykazem jednostkowych wierzytelności w formie pliku programu M. (...) na płycie DVD, zaś wykaz ten zawiera następujące dane: imię i nazwisko lub nazwę dłużnika, adres miejsca zamieszkania lub siedziby dłużnika, tj. ulica, numer domu, numer lokalu, kod, miejscowość, PESEL, NIP, REGON dłużnika, o ile jest w posiadaniu zbywcy, numer telefonu oraz adres e-mail dłużnika, o ile jest w posiadaniu zbywcy, tytuł zadłużenia, tj. numer polisy potwierdzającej zawarcie umowy ubezpieczenia, data zawarcia umowy ubezpieczenia, okres odpowiedzialności, wysokość składki lub raty składki pozostałej do zapłaty, data płatności składki lub raty składki tj. data wymagalności wierzytelności, informacje określające przedmiot ubezpieczenia, w tym marka model numer rejestracyjny oraz numer VIN pojazdu mechanicznego, o ile są w posiadaniu zbywcy.

Dowód:

umowa przelewu wierzytelności k. 31-37.

W dniu 2 stycznia 2015 r. na rachunek bankowy InterRisk wpłynęła kwota 1 494 033,15 zł.

Dowód:

potwierdzenie przelewu k. 38.

W piśmie z dnia 9 stycznia 2015 r. (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą we W. zamieściła informację dla J. J. o zawarciu w dniu 2 stycznia 2015 r. z (...) S.A. V. (...) z siedzibą w W. umowy sprzedaży wierzytelności, w ramach której została przelana wierzytelność wynikająca z nieuregulowanego przez niego zobowiązania z tytułu umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów

mechanicznych za szkody związane z ruchem tych pojazdów, potwierdzonej polisą nr (...) -A, na łączną kwotę 1 076,92 zł wraz z prawem do naliczania odsetek ustawowych.

Dowód:

pismo z 9.01.2015 r. k. 19.

W piśmie z dnia 9 stycznia 2015 r. r.pr. M. C. zamieściła wezwanie do zapłaty (informację o skierowaniu sprawy do sądu) zaadresowane do J. J., gdzie wskazała, iż (...) Sp. z o.o. działa na podstawie umowy cesji wierzytelności z dnia 2 stycznia 2015 r. zawartej z (...) S.A. V. (...), której przedmiotem są nieuregulowane należności wynikające z poniższych dokumentów: Numer polisy (...), Data wystawienia, 30.12.2011, Data wymagalności, 2015-01-09, Kwota główna 624,00, Odsetki 242,92, Suma 1 076,92. Stwierdziła, iż na dzień 9 stycznia 2015 r. kwota zadłużenia wynosi 1 076,92 zł i wynika z poniższych składowych: skapitalizowana należność główna 624,00 zł, odsetki ustawowe 242,92 zł liczone od dnia 2015-01-02 do 2015-01-09, dalsze odsetki liczone od dnia 2015-01-09 do dnia zapłaty.

Dowód:

pismo z 9.01.2015 r. k. 20.

W dniu 8 czerwca 2015 r. został sporządzony wydruk z systemu informatycznego (...) S.A. V. (...) zatytułowany: „Dane polisy (...) -A”, w którym stwierdzono, iż ubezpieczającym jest J. J., jako datę zawarcia wskazano: 30 grudnia 2011 r., jako przedmiot ubezpieczenia: (...), jako okres ubezpieczenia: od 31 sierpnia 2011 r. do 18 listopada 2011 r., jako przypis składki: 721 zł. W wydruku stwierdzono, iż dotyczy OC pojazdów lądowych osobowych. Wskazano w nim na wpłatę kwoty 97 zł dokonaną 30 grudnia 2011 r., jak również na terminy płatności: 30.12.2011 r. i 13 stycznia 2012 r. kwoty 624 zł.

Dowód:

wydruk danych z polisy k. 18.

Sąd zważył, co następuje:

Sąd uznał powództwo za nieuzasadnione dlatego, iż powód nie wykazał należycie dochodzonych roszczeń.

Powód wywodził swoje roszczenia z umowy ubezpieczenia, którą z pozwanym zawarł (...) Spółką Akcyjną V. (...) z siedzibą w W., wskazując przy tym, iż powód nabył je w drodze umowy cesji.

Podkreślić należy, iż cesjonariusz może domagać się od dłużnika wierzytelności spełnienia świadczenia przysługującego pierwotnie cedentowi na takich samych zasadach, według których wierzytelności tej mógł dochodzić pierwotny wierzyciel. W procesie o spełnienie świadczenia cesjonariusz musi przede wszystkim wykazać na ogólnych zasadach to, że cedentowi faktycznie przysługiwała nabyta wierzytelność względem dłużnika. Nadto fundamentalnym obowiązkiem cesjonariusza jest udowodnienie faktu nabycia tej wierzytelności, tj. tego że pomiędzy nim a cedentem została skutecznie zawarta umowa przenosząca tę konkretną wierzytelność, którą wskazał w pozwie.

Na powódzie, stosownie do treści art. 6 k.c., spoczywał zatem ciężar dowodu tych okoliczności faktycznych, które uzasadniały jego roszczenie, a więc przede wszystkim tego, iż pozwany zawarł z (...) Spółką Akcyjną V. (...) z siedzibą w W. umowę ubezpieczenia, z której powód wywodził roszczenia, a także faktów pozwalających stwierdzić, że pozwany na podstawie tej umowy był obowiązany spełnić świadczenie pieniężne w wysokości i w terminie określonych w pozwie. Nadto powód powinien był wykazać, że umowa przelewu wierzytelności zawarta z ww. cesjonariuszem dotyczyła właśnie tej wierzytelności. Żadnego z tych wymogów powód nie spełnił, pomimo iż w sprzeczności od nakazu zapłaty pozwany zakwestionował powyższe okoliczności faktyczne.

Powód przedłożył do akt odpis umowy cesji zawartej w dniu 2 stycznia 2015 roku z (...) Spółką Akcyjną V. (...) z siedzibą w W., jednakże z dokumentu tego w żaden sposób nie wynikało, by umową przelewu była objęta wierzytelność

przysługująca wobec pozwanego określona w pozwie. Według treści umowy wykaz jednostkowych wierzytelności nabytych przez powoda od cedenta został zawarty w załączniku nr 3 do umowy i miał postać pliku programu M. (...) na płycie DVD. Odpisu tego dokumentu powód nie przedłożył do akt sprawy, Sąd zatem nie był w stanie zweryfikować twierdzenia powoda, iż powyższą umową została objęta wierzytelność dochodzona w niniejszej sprawie.

Pozwany w sprzeciwie od nakazu zapłaty wskazał, iż „jedynie domyśla się, że strona powodowa nabyła wierzytelność objętą pozwem”, co przy równoczesnym stwierdzeniu, że zaprzecza wszystkim twierdzeniom powoda oprócz wyraźnie przyznanych, jak również iż powodowi nie należy się od niego żadna kwota, nie pozwalało Sądowi zastosować regulacji zawartej w art. 230 k.p.c. i przyjąć, że omawiany fakt nie wymagał dowodu. Pozwany nie przyznał bowiem wyraźnie tego faktu, zaś z treści jego wypowiedzi zawartej w sprzeciwie nie wynika, by jego intencją było zwolnienie powoda z obowiązku dowodzenia faktów, na których opiera powództwo.

W dalszej kolejności Sąd zauważył, że powód nie udowodnił faktu, iż cedentowi wobec pozwanego przysługiwała wierzytelność określona w pozwie. Na poparcie tej okoliczności przedłożył jedynie wydruk z systemu informatycznego (...) S.A. V. (...) sporządzony w dniu 8 czerwca 2015 r. Dokument ten nie ma charakteru dokumentu urzędowego czy prywatnego w rozumieniu art. 244 i 245 k.p.c., ocenić go należało za inny rodzaj dokumentu w rozumieniu art. 308 § 1 k.p.c. i w takim też wymiarze dowód ten został przeprowadzony przez Sąd. Nie dowodził on tego, iż cedentowi względem pozwanego przysługiwała jakakolwiek wierzytelności, a jedynie mógł zostać uznany przez Sąd za dowód świadczący, że w systemie informatycznym (...) S.A. V. (...) w dniu 8 czerwca 2015 r. figurowały takie a nie inne zapisy dotyczące powyższej wierzytelności.

Aby udowodnić omawiane okoliczności faktyczne powód winien był przedłożyć stosowny dokument źródłowy, który spowodował powstanie stosunku cywilnoprawnego pomiędzy cedentem a pozwanym. Powód nie wyjaśnił, w jaki sposób została zawarta pomiędzy cedentem a powodem umowa ubezpieczenia, jeżeli zaś nastąpiło to w formie pisemnej, powód obowiązany był przedłożyć dokument umowy podpisany przez pozwanego.

Sąd odnotował, iż w sprzeciwie od nakazu zapłaty pozwany przyznał, iż był właścicielem pojazdu ubezpieczonego w (...) S.A. (podnosząc przy tym twierdzenie, ostatecznie niewykazane przez niego, iż zbył ten pojazd na długo przed powstaniem zobowiązania związanego z opłacaniem składki ubezpieczeniowej). Przyznanie to dawało co prawda podstawy do ustalenia, iż pomiędzy pozwanym a cedentem istniał wcześniej stosunek cywilnoprawny oparty na umowie ubezpieczenia, zaś w świetle uregulowań zawartych w art. 31 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych to pozwany powinien był wykazać, iż stosunek ten ustał, na skutek wypowiedzenia umowy ubezpieczenia związanej ze sprzedażą ww. pojazdu. Powyższa konstatacja nie wystarczała jednakże, by uwzględnić powództwo.

Powód bowiem obowiązany był wykazać dochodzone roszczenia nie tylko co do zasady lecz również co do wysokości. Nie wystarczyło zatem ustalić, iż pomiędzy cedentem a pozwanym istniał stosunek zobowiązaniowy, lecz także powód powinien był wykazać, jaką treść miał ten stosunek – w tym za jaki okres cedent udzielił pozwanemu ochrony ubezpieczeniowej i za jaki okres pozwany był obowiązany do zapłaty składki, jaką wysokość miała składka ustalona z pozwanym w umowie ubezpieczenia, jak również w jakim terminie powinna być zapłacona. Jedynym dowodem powyższego, który przedstawił powód, był wspomniany wydruk z systemu informatycznego cedenta, który jednakże ku temu nie wystarczał.

Analizując powyższy wydruk Sąd stwierdził, iż okresem ochrony ubezpieczeniowej, za który pozwany miał być obciążony obowiązkiem opłacenia składki, był czas od 31 sierpnia 2011 r. do 18 listopada 2011 r. Brak było wyjaśnienia, na jakiej podstawie zostały przyjęte w tym wydruku terminy płatności (na 30 grudnia 2011 r. i 13 stycznia 2012 r.). Szczególnie wnikliwie należało ocenić zasadność określenia przez ubezpieczyciela tego drugiego terminu, bowiem dotyczył on wierzytelności wskazanej w pozwie. Od ustalenia terminu spełnienia świadczenia zależała zarówno zasadność żądania powoda dotyczącego skapitalizowanych odsetek za opóźnienie, które – stosownie do art. 481 § 1 i 2 k.c. – mogły być dochodzone wyłącznie za okres opóźnienia, ale także zasadność podniesionego przez pozwanego zarzutu przedawnienia.

Zgodnie z art. 819 § 1 k.c. roszczenia z umowy ubezpieczenia, a takie były dochodzone w niniejszej sprawie, przedawniają się z upływem lat trzech. Stosownie zaś do art. 120 § 1 k.c. bieg przedawnienia rozpoczyna się od dnia, w którym roszczenie stało się wymagalne, a jeżeli wymagalność roszczenia zależy od podjęcia określonej czynności przez uprawnionego, bieg terminu rozpoczyna się od dnia, w którym roszczenie stałoby się wymagalne, gdyby uprawniony podjął czynność w najwcześniejszym możliwym terminie.

Aby móc ocenić skuteczność zarzutu przedawnienia, Sąd musiałby mieć podstawy dowodowe pozwalające ustalić, kiedy roszczenie główne określone w pozwie stało się wymagalne. Dowodów pozwalających to uczynić brak było w aktach sprawy. Powód nie wyjaśnił, na jakiej podstawie ubezpieczyciel przyjął, iż termin zapłaty składki określonej w pozwie przypadał na 13 stycznia 2012 r. (podczas gdy był to dzień następujący po blisko dwóch miesiącach od ustania okresu ubezpieczenia, za który składka ta miała się należeć). Ustanie okresu ubezpieczenia wskazanego w powyższym wydruku nastąpiło przed trzema laty liczonymi przed dniem złożenia pozwu w niniejszej sprawie, bowiem w dniu 18 listopada 2011 r., a pozew został złożony dopiero w dniu 9 stycznia 2015 r. Do uznania zasadności zarzutu przedawnienia wystarczyło natomiast przyjąć, iż składka ubezpieczeniowa za ten okres stała się wymagalna przed dniem 9 stycznia 2015 r., gdyż dopiero w tym dniu mogło dojść do przerwy w biegu przedawnienia wywołanej wniesieniem powództwa – stosownie do art. 123 § 1 pkt 1 k.c.

Brak dowodów świadczących o tym, kiedy roszczenie o zapłatę składki ubezpieczeniowej dochodzone od pozwanego faktycznie stało się wymagalne, uniemożliwił Sądowi należyłą ocenę podniesionego przez pozwanego zarzutu przedawnienia. Powyższe w ostatecznym wyniku również przemawiało na niekorzyść powoda.

Kierując się ogółem powyższych okoliczności Sąd oddalił powództwo w całości, o czym orzekł w punkcie I sentencji wyroku.

O kosztach procesu Sąd orzekł w punkcie II sentencji wyroku na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. Powód przegrał proces, dlatego miał obowiązek zwrócić pozwanemu poniesione koszty tytułem celowej obrony. Stosownie do regulacji zawartej w § 6 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata ustanowionego z urzędu, pozwanemu należała się kwota 180 zł tytułem wynagrodzenia pełnomocnika reprezentującego go w toku procesu. Wśród kosztów procesu Sąd nie uwzględnił opłaty skarbowej od pełnomocnictwa, bowiem pozwany nie przedłożył dowodu uiszczenia tej opłaty.

SSR Szymon Pilitowski

Sygn. akt C 290/15 upr.

Zarządzenia:

1. odnotować w kontrolce uzasadnień,
2. odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi powoda oraz pełnomocnikowi pozwanego.

G., dnia 9 grudnia 2015 r.

SSR Szymon Pilitowski